

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 13 kwietnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił J. W. prawa do wypłaty odsetek. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że decyzją z dnia 24 marca 2017 roku, w związku z realizacją wyroku z dnia 26 stycznia 2017 roku, który uprawomocnił się w dniu 2 marca 2017 roku, została przyznana ubezpieczonemu emerytura. Podał, że wyrokiem tym Sąd nie ustalił odpowiedzialności organu rentowego za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczenia, zaś wydanie decyzji z dnia 24 marca 2017 roku i jej realizacja nastąpiła w terminie miesiąca od uprawomocnienia się opisanego orzeczenia. (decyzja k 30 akt ZUS)

W dniu 28 kwietnia 2017 roku J. W. odwołał się od powyższej decyzji wskazując, że postępowanie sądowe toczące się z jego odwołania od decyzji odmawiającej przeliczenia emerytury z uwzględnieniem kwoty bazowej ogłoszonej 1 marca 2016 roku dla tzw. składkowej socjalnej emerytury spowodowane było odrzuceniem jego wniosku o to przeliczenie, za co organ ponosi odpowiedzialność. (odwołanie k 2)

Odpowiadając na odwołanie pismem z dnia 15 maja 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – II Oddział w Ł. wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. (odpowiedź na odwołanie k 5)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 3 marca 2016 roku J. W. złożył wniosek o emeryturę zgodnie z art.55a lub art.53 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. (wniosek k 1-8 akt ZUS)

Decyzją z dnia 1 kwietnia 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych – II Oddział w Ł. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury zgodnie z art.53 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS wskazując w uzasadnieniu, że decyzją z dnia 7 sierpnia 2015 roku. (decyzja k 1 akt ZUS)

Wnioskodawca odwołał się od powyższej decyzji do Sądu Okręgowego w Łodzi. (niesporne)

Wyrokiem z dnia 26 stycznia 2017 roku, wydanym w sprawie VIII U 1093/16 Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił zaskarżoną decyzję i przeliczył emeryturę J. W. na podstawie art.53 ust.4 ustawy emerytalnej uznając, że ubezpieczony ma prawo do przeliczenia emerytury według zasad przewidzianych we wskazanym przepisie, tj. przy przyjęciu nowej kwoty bazowej do obliczenia części socjalnej świadczenia w związku z podleganiem przez niego ubezpieczeniu społecznemu przez okres co najmniej 30 miesięcy po przyznaniu prawa do emerytury. (wyrok wraz z uzasadnieniem k 19, k 21-31 akt sprawy VIII U 1093/16 załączonych do akt sprawy)

Wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi roku doręczono organowi rentowemu w dniu 15 lutego 2017 roku. (potwierdzenie odbioru k 33 akt VIII U 1093/16 załączonych do akt sprawy)

Decyzją z dnia 24 marca 2017 roku pozwany organ rentowy, wykonując prawomocny wyrok Sądu Okręgowego z dnia 26 stycznia 2017 roku, przyznał J. W. od 1 marca 2016 roku emeryturę obliczoną w myśl art.53 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS w kwocie 3.515 złotych, po waloryzacji od 1 marca 2017 roku – 3530,47 złotych. (decyzja k 24 akt ZUS)

Wobec zastrzeżeń do powyższej decyzji złożonych przez ubezpieczonego, żądającego wypłaty odsetek za 13 miesięcy Zakład Ubezpieczeń Społecznych – II Oddział w Ł. dokonał przeliczenia świadczenia od dnia 1 marca 2016 roku przyznając je w wysokości 3519,86 złotych, po waloryzacji od 1 marca 2017 roku – 3535,35 złotych. (decyzja k 28 akt ZUS)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie powołanych dowodów z dokumentów, niespornych między stronami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Istotą niniejszej sprawy była zasadność żądania wypłaty odsetek za okres opóźnienia w wypłacie emerytury po jej przeliczeniu od dnia 1 marca 2016 roku na podstawie art.53 ust.4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz.887 z późn.zm.).

Zgodnie z brzmieniem art.85 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2016 roku, poz.963), jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy jednak to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

Przepis ten stanowi o okolicznościach, za które organ nie ponosi odpowiedzialności, a więc okolicznościach od niego niezależnych. Niewystarczające jest więc wykazanie wyłącznie braku winy w odmowie wypłaty świadczenia, ale konieczne jest także stwierdzenie, że po stronie organu rentowego nie występowały żadne okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność.

Przepis art.118 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych obliguje z kolei organ rentowy do wydania decyzji ustalającej prawo do świadczenia w terminie 30-dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności, niezbędnej do wydania tej decyzji. Termin ten jest zachowany, jeśli organ rentowy wyda decyzję w ciągu 30 dni od dnia wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, pod warunkiem wszakże, że organ nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Nietrafnie przyjmuje organ rentowy, że w sprawie niniejszej decydująca dla oceny czy pozwany opóźnił się z wydaniem decyzji, jest data wpływu prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi ustalającego wnioskodawcy prawo do przeliczenia emerytury na podstawie art.53 ust.4 powoływanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Ustalenia i ocena prawna prawa wnioskodawcy do przeliczenia jego świadczenia dokonana przez Sąd w sprawie o sygn. akt VIII U 1093/16 nie wskazuje na żadne nowe okoliczności powołane w tym postępowaniu, które uzasadniały zmianę decyzji organu rentowego w tamtej sprawie. Przeciwnie – utrwalone w tym zakresie orzecznictwo sądowe wskazuje na wadliwość decyzji ZUS odmawiającej prawa do przeliczenia emerytury J. W. od dnia 1 marca 2016 roku.

Nietrafne orzeczenie bez wątplenia obciąża organ rentowy i oznacza, że ponosi on odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania prawidłowej decyzji, a zatem dawało podstawę do dokonania prawidłowej oceny, a co za tym idzie do wydania trafnej decyzji w ustawowym terminie.

W tej sytuacji nie można przyjąć, że 30-dniowy termin do wydania decyzji jest liczony od dnia wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 28 października 2015 r., wydany w sprawie III AUa 611/15, opubl. LEX nr 1842523)

W sprawie prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Łodzi o sygn. akt VIII U 1093/16 organ odwoławczy dysponował takim samym materiałem dowodowym jak organ rentowy.

W tej sytuacji pozwany winien wypłacić wnioskodawcy odsetki za okres opóźnienia w przyznaniu przeliczonego świadczenia. Termin ten, w ocenie Sądu rozpoznającego przedmiotową sprawę winien być liczony od miesiąca, w którym organ rentowy wydał decyzję odmawiającą prawa do przeliczenia emerytury wnioskodawcy. W tej dacie dysponował on bowiem zgromadzonym, pełnym materiałem pozwalającym na prawidłowe orzeczenie.

Z tych względów Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając wnioskodawcy prawo do odsetek od należnego miesięcznego wyrównania świadczenia poczynając od dni następujących po ustalonym

w zaskarżonej decyzji (...). dniu każdego miesiąca spornego okresu – od marca 2016 roku do dnia wypłaty tego wyrównania.